

Spis treści

Wykaz skrótów	13
Wstęp, a właściwie historia zarządzania ryzykiem podatkowym w Polsce	15
Rozdział I. Zarządzanie ryzykiem podatkowym	19
1. Ryzyko prowadzenia działalności gospodarczej	19
2. Zarządzanie ryzykiem	20
3. System <i>compliance</i>	21
4. Ryzyko podatkowe	23
5. Źródła ryzyka podatkowego	24
6. Kto zarządza ryzykiem podatkowym w firmie	25
7. Prowadzenie spraw podatkowych	33
7.1. Doradca zarządu	35
7.2. Księgowy	36
7.3. Doradca (prawnik) wewnętrzny	37
7.4. Doradca (prawnik) zewnętrzny	39
8. Zakres obowiązków w sferze podatków	40
Podsumowanie	41
Rozdział II. Procedura zarządzania ryzykiem podatkowym	42
1. Wprowadzenie procedury	42
2. Podjęcie decyzji	43
3. Obszary ryzyka	44
4. Zmiana struktury organizacyjnej	46
5. Procedury stosowane w firmie	47
6. Zarządzanie wiedzą podatkową	49
6.1. Monitoring zmian prawa podatkowego	49
6.2. Szkolenia pracowników	50
6.3. Zasięganie porad podatkowo-prawnych	51
7. Weryfikacja systemu zarządzania ryzykiem	51

8. Biznesowe korzyści wprowadzenia systemu zarządzania ryzykiem podatkowym	53
9. Analiza ryzyka podatkowego – decyzja	53
Podsumowanie	55
Załącznik nr 1. Lista dokumentów, które powinny być weryfikowane oraz analizowane przy typowaniu obszarów ryzyka podatkowego	56
Załącznik nr 2. Instrukcja kontroli wewnętrznej spółki ABC sp. z o.o.	59
Załącznik nr 3. Instrukcja obiegu korespondencji w spółce ABC sp. z o.o.	62
Załącznik nr 4. Instrukcja obiegu dokumentów finansowo-księgowych w spółce ABC sp. z o.o.	65
Załącznik nr 5. Regulamin zaciągania zobowiązań	69
Załącznik nr 6. Roczny formularz Q/A	73
Załącznik nr 7. Przykładowy podział obowiązków związanych ze sprawami podatkowymi w spółce	77
Rozdział III. Znajomość prawa podatkowego jako podstawowe narzędzie w zarządzaniu ryzykiem podatkowym.	78
1. Przepisy prawa podatkowego	78
2. Źródła prawa podatkowego	78
3. Hierarchia aktów prawnych w RP	80
3.1. Konstytucja	80
3.2. Prawo międzynarodowe	81
3.3. Umowy międzynarodowe	82
3.4. Prawo Unii Europejskiej	83
3.5. Ustawy podatkowe	88
3.6. Rozporządzenia	89
3.7. Akty prawa miejscowego	90
3.8. Orzecznictwo	92
3.9. Wykładnia prawa	94
3.10. Interpelacje, zapytania, pytania i oświadczenia poselskie	95
4. Działalność lobbingowa jako element zarządzania ryzykiem podatkowym	96
Podsumowanie	98
Rozdział IV. Indywidualna interpretacja podatkowa jako narzędzie zarządzania ryzykiem podatkowym	100
1. Indywidualna interpretacja podatkowa	100
2. Wniosek	102
3. Wydana interpretacja	108
4. Ochrona podatnika wynikająca z interpretacji	111
5. Zaskarżenie negatywnej interpretacji	112
6. Interpretacja ogólna Ministra Finansów	115

7. Przykłady istotnych interpretacji vs orzeczenia sądów administracyjnych	117
7.1. Pakiety medyczne.....	117
7.2. Premie pieniężne	120
Podsumowanie	123
Załącznik nr 1. Interpretacja indywidualna – uproszczony schemat	124
Załącznik nr 2. Instrukcja wypełnienia wniosku o wydanie indywidualnej interpretacji	125
Załącznik nr 3. Wzór wniosku	128
 Rozdział V. Zarządzanie ryzykiem podatkowym w trakcie rozstrzygania sprawy podatkowej	134
Wstęp.....	134
1. Rozstrzygnięcie sprawy podatkowej.....	134
2. Wykonalność decyzji podatkowych.....	136
3. Wyznaczenie osoby odpowiedzialnej do reprezentowania podatnika w trakcie kontroli podatkowej.....	140
4. Terminy podatkowe.....	140
5. Przywrócenie terminu	141
6. Dowody.....	143
7. Dowody na poszczególnych etapach	146
8. Wyłączenie stronniczego urzędnika	149
9. Ponaglenie	151
10. Skarga na bezczynność	152
Podsumowanie	154
Załącznik nr 1. Tabela dotycząca poszczególnych etapów rozstrzygnięcia sprawy podatkowej wraz z krótkim opisem	155
Załącznik nr 2. Wyciąg ze sprawozdań kontroli podatkowych	163
Załącznik nr 3. Zadania urzędów kontroli skarbowej na rok 2013 (wyciąg) ...	166
 Rozdział VI. Przedawnienie zobowiązania podatkowego w procesie zarządzania ryzykiem podatkowym	171
1. Przedawnienie zobowiązań podatkowych	171
2. Okres przedawnienia.....	172
3. Zawieszenie okresu przedawnienia.....	173
4. Przerwanie biegu przedawnienia.....	177
Podsumowanie	178
 Rozdział VII. Prowadzenie ksiąg a zarządzanie podatkami	179
1. Prowadzenie ksiąg rachunkowych	179
2. Systemy finansowo-księgowe	180
3. Terminarz prac.....	181
4. Podwójna weryfikacja	182

Podsumowanie	183
Załącznik nr 1. Przykład ankiety – sprawozdanie finansowe za rok podatkowy 2012	184
Rozdział VIII. Optymalizacja podatkowa w procesie zarządzania ryzykiem podatkowym	189
1. Definicja optymalizacji podatkowej.....	189
2. Przykłady optymalizacji podatkowej.....	190
2.1. Spółka komandytowo-akcyjna	191
2.2. Struktura cypryjsko-słowacka.....	195
2.2.1. Cypryjska spółka kapitałowa – słowacka spółka osobowa – polscy wspólnicy	196
3. Koniec optymalizacji podatkowej	199
3.1. Klauzula antyabuzyjna (klauzula przeciwko unikaniu opodatkowania).....	199
3.2. <i>Controlled Foreign Corporation</i> – CFC	204
3.2.1. Poziom kontroli	206
3.2.2. Przychody pasywne (finansowe)	207
3.2.3. Niski poziom opodatkowania.....	207
Podsumowanie	208
Rozdział IX. Dokumentacja cen transferowych jako niezbędny element zarządzania ryzykiem podatkowym	209
1. Ceny transferowe	209
2. Podmiot powiązany.....	211
3. Wartość transakcji	212
4. Metody ustalania/weryfikowania cen transferowych.....	213
4.1. Porównywalna cena niekontrolowana	214
4.2. Cena odprzedaży.....	215
4.3. Rozsądna marża („koszt plus”).....	216
4.4. Metoda zysku transakcyjnego.....	217
5. Samodzielne przygotowanie dokumentacji cen transferowych.....	218
6. Sankcje za brak dokumentacji cen transferowych	221
7. Ważne wyroki i interpretacje.....	222
8. Skrócona instrukcja „jak przygotować dokumentację cen transferowych”	226
9. Usługi o niskiej wartości dodanej.....	226
Podsumowanie	227
Przepisy, które warto znać.....	228
Załącznik nr 1. Wzór dokumentacji cen transferowych.....	231
Rozdział X. Obszary wrażliwe w zarządzaniu ryzykiem podatkowym	236
1. Prawo do odliczenia VAT	236
1.1. Prawo do odliczenia VAT (neutralność VAT).....	236

1.2.	Brak prawa do odliczenia VAT	237
1.3.	Dobra wiara gwarantem prawa do odliczenia VAT.....	238
1.3.1.	Wyrok Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej w sprawie <i>Mahagében</i>	241
1.4.	Zestawienie wyroków	243
1.5.	VAT od zaniechanych inwestycji	247
1.6.	Odpowiedzialność solidarna za zobowiązania podatkowe w VAT ...	249
	Podsumowanie.....	249
2.	Zakład podmiotu zagranicznego (<i>permanent establishment</i>) w Polsce.....	250
2.1.	Przedstawiciel handlowy a <i>permanent establishment</i>	250
2.2.	Ryzyka podatkowe związane z przypisaniem spółce zagranicznej PE	252
2.2.1.	Stała placówka.....	253
2.2.2.	Zależny agent	253
2.2.3.	Określenie dochodu	255
2.2.4.	Stale miejsce prowadzenia działalności gospodarczej na gruncie u.p.t.u.	256
	Podsumowanie.....	260
3.	Usługi doradcze	261
3.1.	Koszty związane z nabyciem usług doradczych	261
3.2.	Właściwe dokumentowanie nabywanych usług doradczych	264
3.2.1.	Umowa jako istotny dowód.....	264
3.2.2.	Faktura VAT	266
3.2.3.	Protokół odbioru lub pisemne oświadczenie kontrahenta	267
3.2.4.	Korespondencja jako dowód wykonania usługi.....	268
3.2.5.	<i>In dubio pro tributario</i>	269
3.2.6.	Interesujące wyroki oraz interpretacje.....	270
	Podsumowanie.....	272
4.	Zbycie przedsiębiorstwa, zorganizowanej części przedsiębiorstwa i składników majątkowych	273
4.1.	Zbycie przedsiębiorstwa lub zorganizowanej części przedsiębiorstwa	273
4.2.	Pojęcie zorganizowanej części przedsiębiorstwa	274
4.2.1.	Wyodrębnienie organizacyjne	276
4.2.2.	Kryterium funkcjonalne	279
4.2.3.	Wyodrębnienie finansowe.....	281
4.3.	Opodatkowanie zbycia zorganizowanej części przedsiębiorstwa lub poszczególnych składników majątkowych	283
4.3.1.	Podatki transakcyjne (VAT, PCC)	284
4.3.2.	Skutki w podatku dochodowym od osób prawnych dla sprzedającego.....	285

4.3.3. Skutki w podatku dochodowym od osób prawnych dla kupującego (nabywcy).....	286
4.3.4. Korekta podatku naliczonego w związku z nabyciem zorganizowanej części przedsiębiorstwa	287
4.4. Skutki podatkowe sprzedaży składników majątkowych (<i>asset deal</i>)	289
4.4.1. Podatki transakcyjne (VAT, podatek od czynności cywilnoprawnych)	289
4.4.2. Skutki w podatku dochodowym od osób prawnych dla sprzedającego.....	290
4.4.3. Skutki w podatku dochodowym od osób prawnych dla kupującego (nabywcy).....	291
4.5. Odpowiedzialność nabywcy zorganizowanej części przedsiębiorstwa za zobowiązanie podatkowe związane z nabyciem.....	291
Podsumowanie.....	292

Rozdział XI. Odpowiedzialność finansowa oraz karna osób zajmujących

się podatkami	293
1. Osobista odpowiedzialność	293
2. Odpowiedzialność za prowadzenie księgowości	293
3. Przestępstwa i wykroczenia skarbowe	296
3.1. Przestępstwa skarbowe i wykroczenia skarbowe przeciwko obowiązkom podatkowym	297
3.2. Kary	300
3.3. Wysokość kary i grzywny w roku 2013	301
3.3.1. Grzywna za wykroczenie skarbowe	301
3.3.2. Grzywna za przestępstwo skarbowe	301
3.4. Dobrowolne poddanie się odpowiedzialności.....	302
3.5. Zaniechanie ukarania sprawcy (czynny żal)	303
4. Odpowiedzialność podmiotu zbiorowego.....	305
5. Odpowiedzialność zarządu za zapłatę podatku	305
5.1. Brak przesłanek do zgłoszenia wniosku o upadłość lub wszczęcie postępowania zapobiegającego ogłoszeniu upadłości	307
5.2. Brak winy w niezgłoszeniu wniosku o ogłoszenie upadłości lub niewszczęciu postępowania zapobiegającego ogłoszeniu upadłości	309
5.3. Wskazanie mienia spółki, z którego egzekucja umożliwi zaspokojenie zaległości	310
5.4. Przedawnienie	311
5.5. Wyroki sądów administracyjnych	311
6. Decyzja i zakres odpowiedzialności	317
Podsumowanie	317

Wyciąg z przepisów kodeksu karnego skarbowego	319
Zakończenie.....	331
Bibliografia	333
Autorzy.....	335